

[Indenrigsministeren.]

en væsentlig udvidelse af undervisningskapaciteten for denne kategori.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Af *Niels Westerby* til økonomiministeren:

„Vil ministeren tage initiativ til at om-danne det statistiske departement til en af regeringen uafhængig institution eller til, at departementets beregning af reguleringspristallet sker under tilsyn af et pristalstilsyn, der endeligt afgør alle spørgsmål vedrørende grundlaget for og beregningen af reguleringspristallet?“

Niels Westerby: Det stillede spørgsmål til den højtærede økonomiminister har to forgreninger; den ene forgrening, som er den sidste del af spørgsmålet, går ud på, at der efter min opfattelse bør oprettes et pristalstilsyn, der endeligt afgør alle spørgsmål vedrørende grundlaget for og beregningen af reguleringspristallet. Denne sidste del af spørgsmålet betragter jeg som absolut påkrævet, som et minimum.

Den første del af spørgsmålet er videregående og går ud på en fuldstændig omorganisering af statistisk departements stilling inden for dansk statsstyre. Jeg ville betragte det som en videregående fordel, hvis man kunne nå så langt.

Udgangspunktet for, at jeg har stillet dette spørgsmål, må søges i den debat, som det høje ting havde for ca. en måned siden om selve pristallet og dets beregning. Det er jo en kendt sag, at ministres beføjelser til at lede vore departementer og træffe beslutninger vedrørende departementernes sager og linje i det hele taget må hænge sammen med, at de højtærede ministre kan ifalde et ansvar. Dette ansvar har som bekendt to sider, dels kan der gøres et juridisk, dels et parlamentarisk ansvar gældende her i det høje ting. Nu ved jo enhver, at der er mindre interesse knyttet til selve det juridiske ansvar, som skal gøres gældende ved rigsretten — det sker yderst sjældent — og det er måske noget i retning af en skueret, når man tager ministrenes praktiske ansvarsfare i betragtning. Derimod er det parlamentariske ansvar det, der er den afgørende baggrund for ministrenes adgang til at træffe beslutninger, og dette ansvar gøres

gældende her i det høje ting. Men netop med hensyn til udregningen af pristallet er den højtærede økonomiminister efter det dagsordensforslag, der blev vedtaget i det høje ting den 2. november, ikke længere udsat for at kunne ifalde et parlamentarisk ansvar. Heri hed det nemlig:

„Idet folketinget i tilslutning til økonomiministerens redegørelse understreger princippet om den selvstændige selvstændighed, som det statistiske departement må have i den departementet pålagte opgave med udregning af reguleringspristallet, og idet tinget fastholder, at denne selvstændighed må respekteres i fremtiden“

Dette var det vigtigste af denne dagsorden. Herefter må det kunne slås fast, at det ikke længere er sådan, at den højtærede økonomiminister kan ifalde noget parlamentarisk ansvar i det høje ting for ikke at have truffet beslutninger vedrørende det statistiske departement. Der må i denne dagsorden også ligge det, at i samme øjeblik den højtærede økonomiminister griber ind i noget vedrørende pristalsberegningen, vil der være en øjeblikkelig risiko for, at der vil blive gjort et parlamentarisk ansvar gældende over for den højtærede økonomiminister. Dette betyder i virkeligheden, at den højtærede økonomiminister reelt, praktisk, ikke længere har nogen indflydelse på selve pristalsberegningen, men at indflydelsen på pristalsberegningen næsten udelukkende hviler på departementets chef. Chefen for statistisk departement har herefter i praksis en suveræn ret til at bestemme bogstavelig talt alle forhold vedrørende pristalsberegningen; den højtærede økonomiminister har ikke længere mulighed for i praksis at blande sig i disse ting. Dette betyder, at chefen for statistisk departement får en stærkere stilling, end nogen minister eller den samlede regering nogen sinde har haft. Chefen for statistisk departement bliver i praksis næsten enerådende i spørgsmål vedrørende pristalsberegning.

Nu er det jo almindeligt kendt, at der netop til pristalsberegningen er knyttet meget store interesser, beregningen afgør f. eks. spørgsmålet om tjenestemændenes aflønning og om socialmodtagernes økonomiske forhold, og den er også bestemmende for lønreguleringen på det private arbejds-